

Přechodník přítomný a minulý - procvičování

Přechodník přítomný	jednotné číslo		množné číslo (všechny rody)
	mužský	ženský, střední	
	-a	-ouc	-ouce
-e	-íc	-íce	
Přechodník minulý	ø	-ši	-še
	-v	-vši	-vše

Příklady přechodníku přítomného:

NĚST: nesa, nesouc, nesouce

BRÁT: bera, berouc, berouce

Příklady přechodníku minulého.

PŘINESL: přines, přinessi, přineseš

ODEBRAL: odebrav, odebravši, odebravše

NEPRAVIDELNÁ SLOVESA

Přechodník přítomný	Sloveso	jednotné číslo		množné číslo (všechny rody)
		mužský	ženský, střední	
	BÝT	jsa	jsouc	jsouce
	JÍST	jeda	jedouc	jedouce
	CHTÍT	chtě (chtěje)	chtíc (chtějíc)	chtíce (chtějíce)
	VĚDĚT	věda	vědouc	vědouce
Přechodník minulý	BÝT	byv	byvši	byvše
	JÍST	najed	najedši	najedše
	CHTÍT	chtěv	chtěvši	chtěvše
	VĚDĚT	dozvěděv	dozvěděvši	dozvěděvše

1. Podtrhněte/barevně zvýrazněte v následujícím textu přechodníky.

„Všimněte si dobře těchto kouzel,“ děl Antonín zdvihaje tři prsty... Arnošek dávaje zaznívati bubnu jal se křičeti, že se představení počíná. Potom opatrně vylezl na svůj provaz a prováděl podivné a neuvěřitelné kousky.“
(Vladislav Vančura: Rozmarné léto)

2. Utvořte a doplňte do tabulky náležité tvary přechodníků.

Sloveso	Přechodník	Jednotné číslo		Množné číslo (všechny rody)
		rod mužský	rod ženský a střední	
vidět	přítomný			
psát	přítomný			
dělat	přítomný			
minout	minulý			
vynést	minulý			
přítisknout	minulý			
být	přítomný			
slyšet	přítomný			
číst	přítomný			

Přechodník přítomný a minulý - procvičování

dávat	přítomný			
vyprosít	minulý			
vybrat	minulý			
přinést	minulý			

3. V následujících větách nahrad'te podtržené sloveso přechodníkem minulým a větu napište.

Posvačili jsme a opět vyrazili na pochod.

Bára přinesla dorty a nabízela je všem.

Dopsal dopis, zalepil obálku.

Sestra vyplnila přihlášku, s nikým se neporadila.

4. V následujících větách nahrad'te podtržené sloveso přechodníkem přítomným a větu napište.

Vašek listuje novinami, hledá výsledky utkání.

Trpěla nevýslovně, neuronila ani slzu.

Čteme Seifertovy verše, poznáváme zpěvnost naší mateřštiny.

Dědeček bere dítě do náruče a konejší ho.